

Privatnost na internetu

Tamara Đukic 242/2017

"Sa Vašim odobrenjem dajete nam još više informacija. Ako nam date informacije o tome ko su neki od Vaših prijatelja, mi verovatno možemo koristiti neke od tih podataka, opet, sa Vašom dozvolom, da poboljšamo kvalitet naših pretraga. Vi uopšte ne treba da kucate, jer znamo gde ste, uz Vaše odobrenje. Znamo gde ste bili, uz Vašu dozvolu. Više ili manje možemo pretpostaviti šta o čemu razmišljate."

Eric Schmidt, bivši CEO u kompaniji Google

- Sa razvojem interneta i društvenih mreža, problem privatnosti na internetu je postao česta tema razgovora
- Svakodnevno ostavljamo podatke o sebi na raznim platformama, ne znajući kakve probleme nam to može doneti

Koliko često razmišljate o tome koje podatke ostavljate na internetu?

Da li se nekad dvoumite pri instaliranju aplikacije, ako registracija traži dosta ličnih podataka?

Šta je privatnost?

- Ključni pojam pri definiciji privatnosti je **koncept pristupa**
- Koncept pristupa podrazumeva da osoba ima prava da ograniči ili zabrani pristup sebi, a sa druge strane, on takođe podrazumeva i pravo drugih da ostvare pristup određenoj osobi
- Privatnost možemo da posmatramo kao društveni ugovor koji dozvoljava pojedincu da ima određeni nivo kontrole nad time ko i u kojoj meri ima pristup njegovim podacima i njegovom telu

- U martu 2018. godine, bivši zaposleni firme Cambridge Analitics je otkrio javnosti da je ova firma kupila od društvene mreže Facebook **barem 50 miliona privatnih podataka** korisnika bez njihove saglasnosti
- Podaci su prikupljeni pomoću aplikacije na Facebook-u koja je bila namenjena prikupljanju podataka u akademske svrhe
- Postoji sumnja da su se ovi podaci koristili za različite zloupotrebe: tokom predsedničke kampanje Donalda Trampa, tokom referenduma o članstvu Ujedinjenog Kraljevstva u Evropskoj Uniji...
- Politika Facebook-a strogo zabranjuje prodaju ili korišćenje podataka korisnika u svrhe oglašavanja, što je učinilo ovaj slučaj jednim od najvećih slučajeva kršenja privatnosti podataka na internetu

- Takođe su dosta opasni i pretraživači koje koristimo
- Pored istorije pretraživanja, oni čuvaju i dosta drugih stvari (kolačiće, IP adrese, istoriju klikova...)
- Svi skupljeni podaci, mogu da se koriste za "profajliranje" osobe
- Ovo se dosta koristi pri personalizovanju oglasa

Kako se zaštititi na internetu?

- Ograničiti količinu podataka koju ostavljamo na društvenim mrežama
- Pretraživati u inkognito modu
- Koristiti neke druge search engine (StartPage, Ecosia, DuckDuckGo...)
- Koristiti VPN
- Koristiti kvalitetan antivirus
- Zaštititi i mobilne uređaje

- 81% američkih građana veruje da nema kontrolu nad podacima koje prikupljaju privatne kompanije
- Takođe, broj se popeo na 84% kada su ljudi upitani da li mogu da kontrolišu podatke koje vlada prikuplja
- Evropska Unija je 2018. godine usvojila GDPR (General Data Protection Regulation). To je set zakona čija je namera da zaštiti privatnost i podatke svakog građanina EU
- Neke kompanije čuvaju informacije o korisnicima od pre mnogo godina. Prate sve sajtove koji su posećeni, sve njihove preference, šoping navike, političke stavove, i mnoge druge stvari

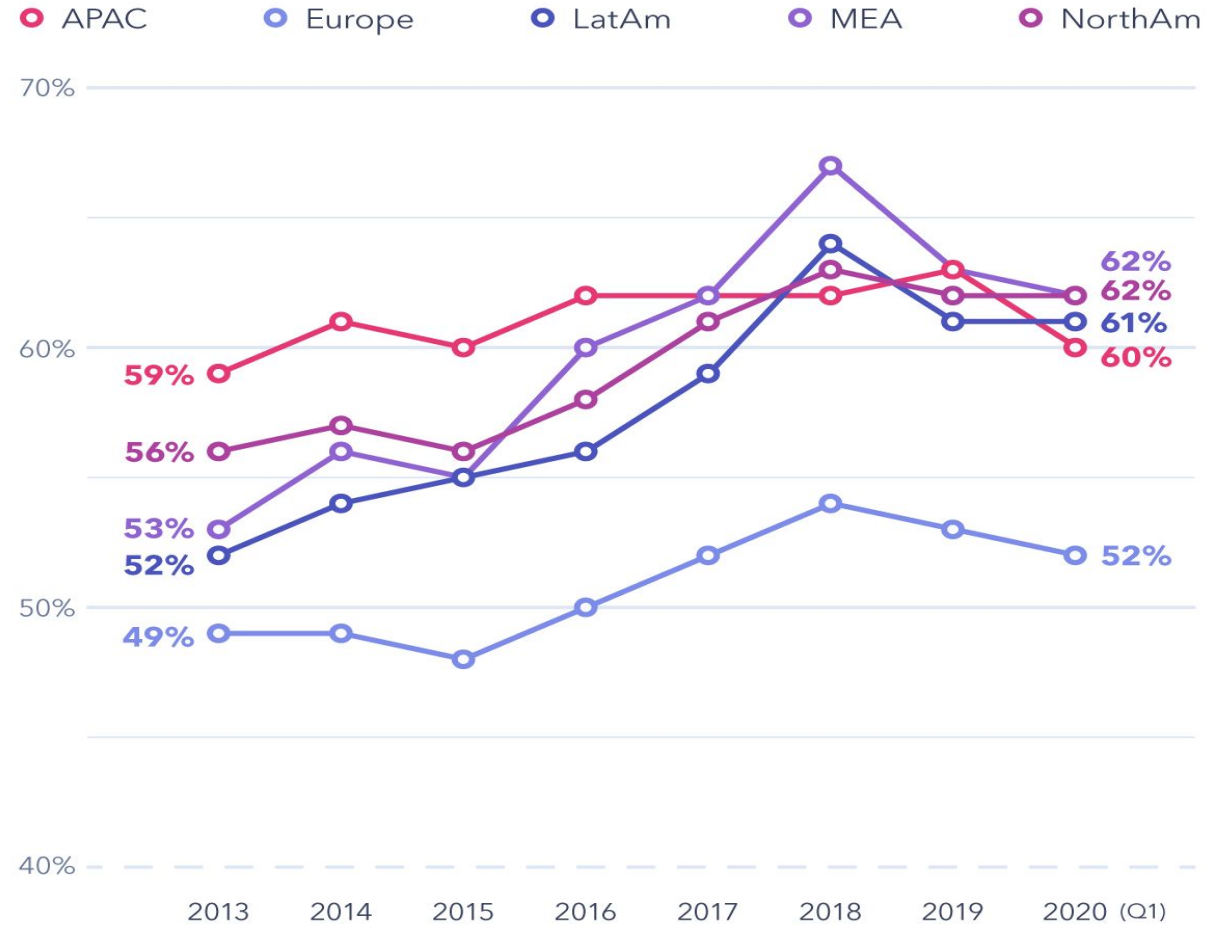

Još malo statistika ...

- Približno 33% korisnika e-pošte i društvenih mreža bilo je žrtva najmanje jednog sajber napada u 2018. godini
- Osobe od 16-24 godine su manje oprezne o stvarima koje dele online, nego osobe od 25-34 godina
- 25% odraslih su objavili neke osjetljive informacije o sebi na društvenim mrežama kao što su Facebook, Instagram, ...

Privacy concerns have increased worldwide

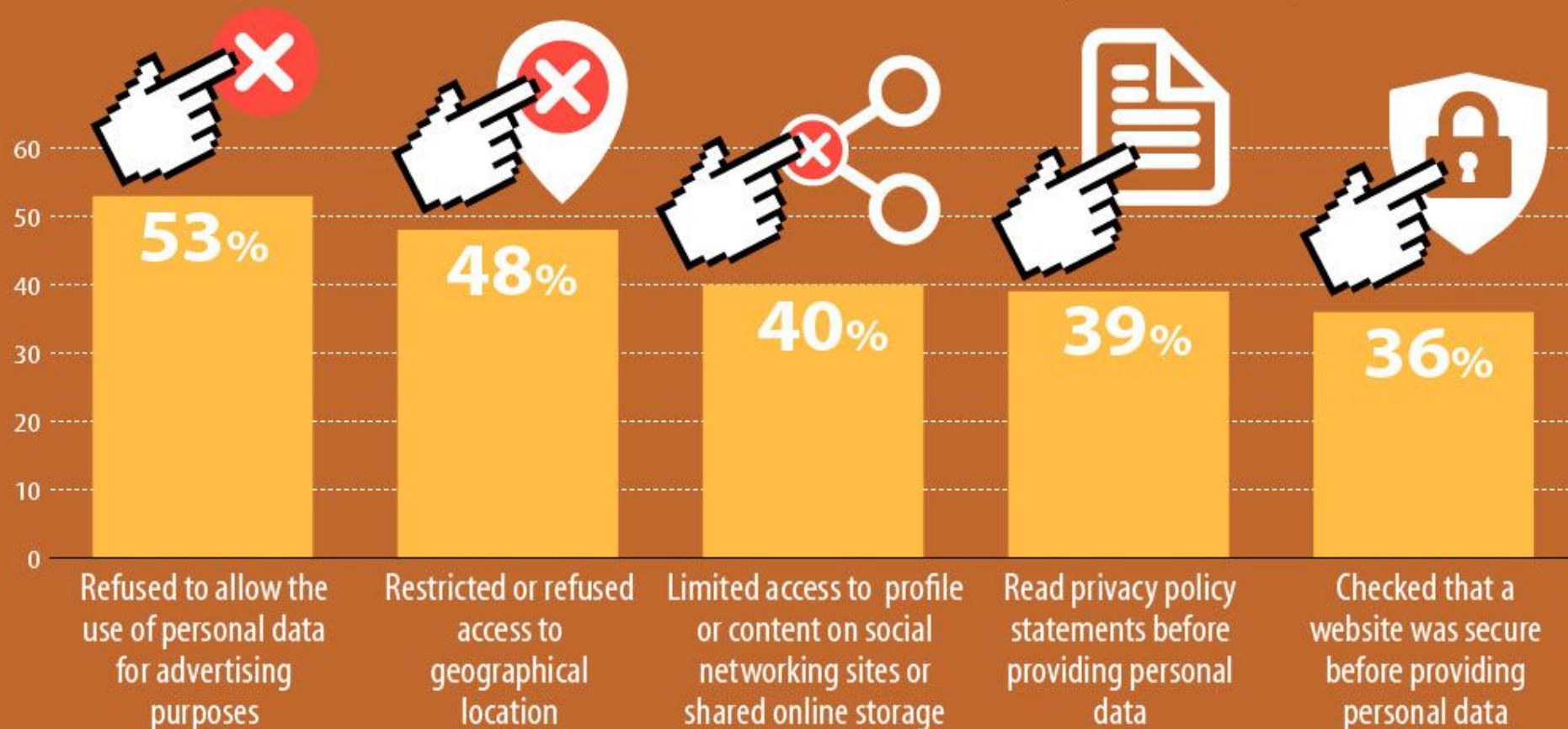
% of internet users in each world region who say they are concerned about the internet eroding their personal privacy

Question: Which of the following statements do you agree with? I am concerned about the internet eroding my personal privacy **Source:** GlobalWebIndex **Base:** All internet users

How did EU citizens manage access to their personal data when using the internet for private purposes in 2021?

(% of individuals aged 16 to 74 who used the internet within the last 3 months prior to the survey)

TEME ZA DISKUSIJU

1. Da li znate još neke načine da zaštitimo našu privatnost na internetu?
2. Kada biste napravili aplikaciju, šta biste uradili da maksimalno zaštitite privatnost korisnika?

Do kojeg broja biste išli pri davanju privatnih informacija
prilikom instaliranja neke aplikacije?

1. Ime i prezime
2. Email
3. Datum rođenja
4. Broj telefona
5. Slika
6. Adresa prebivališta
7. JMBG
8. Fakultet/Firma
9. Broj kartice

Hvala na pažnji!